

TOIVAKAN KIRKONKYLÄN UIMARANNAN UIMAVESIPROFILI

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO

2. UIMAVEDEN LAATUVAATIMUKSET JA VALVONTA

2.1 Laatuvaatimukset ja – suositukset .

2.2 Laadun arviointi ja luokitus

2.3 Laadun seuranta ja valvonta

3. YHTEYSTIEDOT

3.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot

3.2 Uimarannan päävastuullinen hoitaja ja yhteystiedot

3.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot

3.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot

3.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot

4. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

4.1 Uimarannan nimi

4.2 Uimarannan lyhyt nimi

4.3 Uimarannan ID-tunnus

4.4 Osoitetiedot

4.5 Koordinaatit

4.6 Kartta

4.7 Valokuvat

5. UIMARANNAN KUVAUS

6. SIJAINTIVESISTÖ

7. UIMAVEDEN LAATU

8. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

9. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN AJANKOHTA JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

1. JOHDANTO

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus (177/2008) yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta on annettu 28.3.2008 ja se tuli voimaan 31.3.2008. Asetusta sovelletaan uimaveden laadun seurantaan, valvontaan, luokitukseen ja hallintaan sekä uimaveden laadusta tiedottamiseen yleisillä uimarannoilla (1 §). Yleisellä uimarannalla tarkoitetaan uimarantaa, jolla arvioidaan käyvän vähintään 100 uimaria päivässä uimakauden 15.6.-31.8. aikana.

Kaikille yleisille uimarannoille vaaditaan tehtäväksi uimavesiprofiili, jolla tarkoitetaan kyseisen uimarannan riskinarviointia. Ensisijaisena tarkoituksena on kuvata uimarannan sekä uimaveden ominaisuuksia. Näitä ovat muun muassa morfologiset, hydrologiset ja biologiset tekijät. Riskinarvioinnissa kartoitetaan ja arvioidaan tekijöitä, jotka voivat johtaa uimaveden saastumiseen ja uimareiden mahdollisiin terveyshaittoihin. Saastumisen lähteinä voivat olla esimerkiksi sateiden mukana tulevat valumat, maatalouden päästöt, jätevedet ja itse uimarit. Uimavesiprofiilin tarkoituksena on arvioida myös syanobakteereiden eli sinilevien esiintymisen todennäköisyyttä kyseisellä uimarannalla.

Uimavesiprofiiliin tulee sisältää mahdollisimman paljon tietoa uimavedestä ja sen laatuun vaikuttavista tekijöistä. Kun riskitekijät ovat ennalta kartoitettu, voidaan ehkäistä uimaveden laatuun haitallisesti vaikuttavia tekijöitä. Hyvin informoiva uimavesiprofiili auttaa uimarannan ylläpitäjää ja viranomaisia uimaveden laadun valvonnassa ja hallinnassa. Uimavesiprofiiliin tarkoituksena on lisäksi antaa yleisölle tietoa.

Tämä uimavesiprofiili on laadittu Toivakan kirkonkylän yleiselle uimarannalle yhteistyössä Jyväskylän kaupungin ympäristöterveysosaston ja Toivakan kunnan kanssa.

2. UIMAVEDEN LAATUVAATIMUKSET JA VALVONTA

2.1 Laatuvaatimukset ja –suositukset

Uimavedestä ei saa aiheutua terveyshaittaa uimareille ja uimaveden laadusta. Uimaveden laatua arvioidaan suolistoperäisten enterokokkien ja *Escherichia coli* bakteerien sekä syanobakteerien eli sinilevän määrän perusteella.

Taulukko Yksittäisen valvontatutkimustuloksen tai syanobakteerihavainnon toimenpiderajat

Muuttuja	Sisämaan uimavedet	Rannikon uimavedet
Suolistoperäiset enterokokit (pmy/mpn/100 ml)	400	200
<i>Escherichia coli</i> (pmy/mpn/100 ml)	1000	500
Syanobakteerit (sinilevät)	Havaittu uimavedessä tai uimarannalla	

Syanobakteerien esiintymisen runsaus voidaan arvioida ympäristöhallinnon neliportaisen asteikon perusteella. Asetuksen mukaan syanobakteerien toimenpideraja ylittyy, jos uimavedessä havaitaan syanobakteereja.

Taulukko Yksittäisen aistinvaraisen havainnon laatusuositukset

Muuttuja	Tavoitetaso
Makrolevät ja/tai kasviplankton ¹⁾	<i>Ei aistinvaraisesti havaittavaa haitallista esiintymää</i>
<i>Jätteet, kuten öljymäiset ja tervämäiset aineet sekä kelluvat materiaalit (esim. muovi, kumi, lasi- ja muovipullot)</i>	<i>Ei aistinvaraisesti havaittavaa esiintymää 1</i>

¹⁾ Valvottava, mikäli uimavesiprofiilissa arvioitu riskitekijäksi.

2.2. Laadun arviointi ja luokitus

Tämän asetuksen mukainen uimaveden laadun arviointi ja luokitus perustuvat ensisijaisesti pitkäaikaiseen uimaveden laadun seurantaan. Pitkäaikaisessa uimaveden laadun seurannassa yksittäiset suuret indikaattorimikrobien pitoisuudet eivät korostu liikaa eivätkä välttämättä johda uimaveden laadun luokitteluun huonoon luokkaan kuuluvaksi. Aikaisemmin uimaveden laatu on katsottu huonoksi, jos yksikin indikaattorimikrobin valvontatutkimustulos on ollut raja-arvoa suurempi. Pitkäaikainen uimaveden laadun seuranta lisää arvioinnin luotettavuutta

Kunnan terveydensuojeluviranomainen arvioi uimaveden laadun ja luokittelee uimaveden aina uimakauden päätyttyä. Uimaveden laadun arviointiin ja luokitukseen käytetään neljän uimakauden seurantakalenterien mukaan otetuista näytteistä määritettyjä suolistoperäisten enterokokkien ja *E. coli* -bakteerin valvontatutkimustuloksia. Kunkin uimakauden valvontatutkimustuloksiin lasketaan kaikki seurantakalenterien mukaan otettujen näytteiden valvontatutkimustulokset, sekä ennen uimakauden alkua otettavan näytteen että uimakauden aikana otettujen näytteiden valvontatutkimustulokset.

2.3. Laadun seuranta ja valvonta

Uimavesinäyte otetaan noin kaksi viikkoa ennen kunkin uimakauden alkua. Uimakausi on 15.6. ja 31.8. välinen ajanjakso. Uimakauden aikana on otettava ja analysoitava vähintään kolme vesinäytettä. Näytteenottopäivät tulee jakaa tasaisesti, siten ettei näytteenottojen väli ylitä kuukautta.

3. YHTEYSTIEDOT

3.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot	Toivakan kunta
3.2 Uimarannan päävastuullinen hoitaja ja yhteystiedot	Satu Paalanen, satu.paalanen@toivakka.fi Toivakantie 49, 41660 Toivakka p. 040 5531456
3.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot	Jyväskylän kaupunki, Ympäristöterveysosasto. Väinönkatu 1 a B, 40100 Jyväskylä, 014 2662383
3.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot	Jyväskylän kaupunki, Ympäristötoimen laboratorio, Eeronkatu 10, 40700 Jyväskylä
3.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot	Jouko Reinikainen, jouko.reinikainen@toivakka.fi Toivakantie 49, 41660 Toivakka p. 0400 645208

4. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

4.1 Uimarannan nimi	Toivakan kirkonkylän uimaranta
4.2 Uimarannan lyhyt nimi	Kirkonkylän uimaranta
4.3 Uimarannan ID-tunnus *)	FI 141850001
4.4 Osoitetiedot	Toivakantie 41660 Toivakka
4.5 Koordinaatit *)	26.0880, 62.1043
4.6 Kartta	 <p>The map shows the Toivakan kirkonkylän uimaranta area. Key locations include Leppävesi, Leppäranta, Ahokas, Saarinen, Aittojärvi, Paikkalankangas, and Kakaravaara. A legend in the bottom right corner identifies various landmarks with numbered circles: 1. Kirkko, hautausmaa; 2. Koulu; 3. Kunnanvirasto; 4. Terveysasema; 5. Kijasto; 6. Päiväkotö, palvelutalo; 7. Hautausmaa; 8. Uimaruonni, purorata, väleistu; 9. Uimaranta; 10. M4-Betoni; 11. Venelähturi; 12. Tori.</p>

4.7 Valokuvat

5. UIMARANNAN KUVAUS

Uimaranta sijaitsee kirkonkylän tuntumassa Toivakantien varressa. Ranta-alue tasainen ja avara. Ranta-alue on kivetöntä hiekkaa ja nurme, rantaveden pohja on samaa hiekkaa kuin rannalla ja ranta on loivasti syvenevää.

Varusteina uimarannalla on uimakopit, wc:t ja laituri, joka jakaa rannan matalaan ja syvempään osaan.. Pelastusvälineistönä on pelastusrenkas ja –vene. talvisin rannassa toimii avantoimipaikka, jota varten rantaan tuodaan erillinen pukeutumistila, johon saadaan lämmitys. Uimarannan vieressä on myös rantalentopallokenttä ja matonpesupaikka.

Uimarannan kävijämäärät vaihtelevat muutamasta kymmenestä hellepäivien sataan kävijään. Uimarannalla ei ole uinninvalvontaa.

6. SIJAINTIVESISTÖ

Uimaranta sijaitsee Saarisen rannalla, joka kuuluu Kymijoen-Suomenlahden vesistöalueeseen. Vesistö on suhteellisen kapea.

Pintavesi on laadultaan lievästi rehevää, ruskeaa ja humuspitoista.

7. UIMAVEDEN LAATU

Uimaveden laatua seurataan säännöllisesti otettavin vesinäyttein seurantakalenteriin merkattujen näytteenottopäivien mukaan. Ensimmäinen uimavesinäyte otetaan noin kaksi viikkoa ennen uimakauden alkua ja muut kolme näytettä uimakauden aikana siten että näytteiden ottamisen väli ei ylitä yhtä kuukautta.

Uimaveden suolistoperäisen saastumisen osoittajina käytetään *Eschericia coli* sekä suolistoperäisten enterokokkien määritystä. Suolistoperäisen saastumisen lisäksi syanobakteerit (sinilevät) ovat haitallisia uimareille

Uimavettä ei ole vielä luokiteltu, sillä ensimmäinen luokittelu tapahtuu vuoden 2011 uimakauden jälkeen. Tätä ennen tuloksia tulkitaan toimenpiderajojen avulla. Uimavesi ei edellisinä vuosina ole ylittänyt toimenpiderajoja. Sinilevistä on tullut vain joitain yksittäisiä havaintoja ja esiintyminen on ollut hyvin lyhytkestoista. Myöskään kasviplanktonista ja makrolevistä ei ole ollut havaintoja.

Poikkeavat sääilmiöt, kuten rankkasateet voivat tilapäisesti huonontaa uimaveden laatua.

8. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

Uimarannan lähellä, noin 200 metrin päässä on yksi jäteveden pumppaamo. Muita riskitekijöitä ei ole lähialueella.

9. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN AJANKOHTA JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

Uimavesiprofiili on valmistunut 1.3.2011 ja se tarkastetaan ensimmäisen kerran kun uimaveden luokitus valmistuu uimakauden 2011 jälkeen.